

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

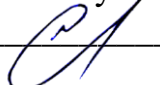
ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 31.08.2021р.)

Голова Науково-методичної ради

_____ М.В. Дутчак

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВИЙ ДИСКУРС У СУЧАСНИХ ІНОЗЕМНИХ МОВАХ**

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

спеціальність: 222 Медицина

галузь знань: 22 Охорона здоров'я

освітньо-наукова програма: «Серцево-судинна хірургія»

код дисципліни в освітньо-науковій програмі: ОК.3

мова навчання: англійська

Київ – 2021

Розробник:

Лук'янець Тетяна Геннадіївна,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов
Національного університету фізичного виховання і спорту України

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою української та іноземних мов

(засідання кафедри, протокол 12 від 25.08.2021)

Завідувач кафедри Т. Г. Лук'янець

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи

 О. В. Борисова

Начальник навчально-методичного відділу

 С. Б. Дроздовська

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 О. І. Рудешко

Завідувач відділу докторантури, аспірантури,
наукової та інноваційної діяльності

 В. Л. Маринич

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-науковою програмою загальних та фахових компетентностей серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Під час вивчення цієї дисципліни здобувачам пропонується розглянути особливості англomовного наукового дискурсу. Теоретична складова курсу передбачає розрізнення підстилів і жанрів наукового стилю в аспектах їх змістового наповнення та мовно-стилістичного забарвлення. Здобувачі мають можливість детальніше розглянути лексичні особливості наукової мови, а також граматичні особливості наукового тексту, його морфологію і синтаксис.

Практичним компонентом курсу є по-перше, розвиток навичок професійного читання наукового тексту з метою сприйняття, інтерпретації та подальшого використання інформації; по-друге, розвиток вмій реферування та анування наукових текстів для забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at the formation of general and professional competencies defined by the educational and professional program/curriculum among those who acquire the PhD degree.

While studying this discipline, applicants of the course are offered to consider the features of English-language scientific discourse. The theoretical component of the course involves the distinction of genres and sub-genres of scientific style in terms of their content, linguistic and stylistic colouring. Applicants have the opportunity to consider in more detail the lexical features of scientific language, as well as grammatical features of scientific text, its morphology and syntax.

The practical component of the course is, firstly, the development of linguistic skills related to professional reading of a scientific text in order to perceive, interpret and further use its information; secondly, the improvement of skills that assist in abstracting and annotating scientific texts in order to ensure compliance with the requirements of academic integrity.

The final grade is formed taking into account the results of the current control and exam.

Мета навчальної дисципліни – на основі сформованої в здобувачів мовної (лексико-граматичної) компетенції розвивати спеціальну (професійну) компетенцію, яка полягає у здатності професійного читання наукового тексту задля сприйняття, інтерпретації та подальшого використання інформації. А також розвиток вмій реферування та анування наукових текстів для забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукових програм для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за відповідними спеціальностями

Шифр	Компетентності
222 Медицина (Серцево-судинна хірургія)	
Загальні компетентності	
ЗК2	Здатність до спілкування і роботи у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.
Фахові компетентності спеціальності	
222 Медицина (Серцево-судинна хірургія)	
ФК 4	Здатність глибоко розуміти англomовні наукові тексти за напрямом досліджень, усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, оформляти їх у вигляді наукової публікації у провідних наукових виданнях /виступу.
ФК 5	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, здійснювати відповідний статистичний аналіз результатів дослідження.
ФК 6	Здатність до використання сучасного наукового та професійного обладнання та інноваційних технологій в серцево-судинній хірургії.
ФК 7.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, керувати науково-педагогічним (науковим) колективом.
ФК 8.	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в серцево-судинній хірургії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти в освітній процес та практику охорони здоров'я, лідерство під час їх реалізації.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	0	0	30	0	60	90
Заочна	0	0	8	0	82	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: володіння іноземною мовою на рівні B2 згідно з Загальноєвропейськими стандартами; успішне опанування такими навчальними дисциплінами: «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Професійно орієнтована іноземна мова», «Іноземна мова у сфері охорони здоров'я» й іншими мовними та професійно орієнтованими дисциплінами.

Програма навчальної дисципліни
Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	практ.	с. р.		л.	практ.	с. р.
Тема 1. Науковий стиль іноземної мови: загальна характеристика і специфічні риси	18	-	6	12	18	-	2	16
Тема 2. Лексичні особливості (писемного) наукового мовлення	18	-	6	12	18	-	2	16
Тема 3. Граматичні особливості (писемного) наукового мовлення	18	-	6	12	18	-	2	16
Тема 4. Культура читання наукового тексту	18	-	6	12	18	-	2	16
Тема 5. Компресія наукового тексту	18	-	6	12	18	-	-	18
Усього годин:	90	-	30	60	90	-	8	82

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Науковий стиль іноземної мови: загальна характеристика і специфічні риси. Універсальний характер наукової мови. Наукове мовлення. Сфера використання та основні функції наукового стилю. Підстили наукового стилю. Власне науковий підстиль і його жанри: наукова стаття, наукова монографія, кваліфікаційна робота, дисертація, доповіді, тези. Навчально-науковий підстиль і його жанри: лекції, навчально-методичні видання (підручники, посібники, конспекти і т. ін.). Науково-популярний підстиль і його жанри. Науково-діловий підстиль і його жанри: технічна документація (контракт, інструкція, науковий звіт, службовий лист, статут, положення). Науково-інформативний підстиль і його жанри: реферат, реферативний огляд, анотація, патентний опис. Науково-довідковий підстиль і його жанри: словники, довідники, каталоги. Наукова замітка, наукова рецензія, відгук. Традиційні стильові ознаки наукової мови (абстрагованість, інформаційна насиченість, ясність і об'єктивність викладу, коректність, логічна послідовність, монологічний характер викладу, діалогічність, лінійність, точність та однозначність, лаконічність, доказовість, переконливість, аналіз, синтез, аргументованість, нейтральність). Образність та експресивність у науковому стилі. Функції наукової мови.

Тема 2. Лексичні особливості (писемного) наукового мовлення. Лексичні особливості наукової мови. Широке використання слів з абстрактним значенням, термінологічної лексики, запозичених слів. Уживання слів у прямому значенні. Наукова термінологія. Основні вимоги до термінів. Особливості синонімії в термінології. Відмінність термінів від професіоналізмів і професійних жаргонізмів. Доцільність використання у фаховому мовленні іншомовної лексики. Українські відповідники до запозичених термінів.

Тема 3. Граматичні особливості (писемного) наукового мовлення. Граматичні особливості наукового тексту Морфологічні особливості наукового тексту. Синтаксис наукового мовлення. Активні та пасивні конструкції на означення результативності. Особливості вживання складносурядних і складнопідрядних речень у науковому стилі. Порушення принципу узгодження, керування, зв'язку між підметом і присудком. Помилки в побудові речень з дієприслівниковим зворотом, у реченнях з однорідними членами. Форми передачі чужої мови в науковому стилі. Граматичні помилки.

Тема 4. Культура читання наукового тексту. Професійне читання наукового тексту. Інформаційно-пошукове, аналітико-критичне, творче читання наукового тексту. Виховання читацької культури. Операційне читання (сприйняття елементів друкованого тексту, декодування, мисленнєва обробка, інтерпретація вилученої інформації) та операційна обробка наукового тексту (поділ тексту на смислові частини, сортування смислових частин за значенням і т. ін.). Помітки в науковому тексті. Використання

словників і довідкової літератури в роботі з науковим текстом. Способи викладу в науковому тексті. Їх мета, структурні компоненти, мовні особливості. Наукові тексти-міркування і тексти докази: семантико-стилістичне розмежування. Рубрикація, скорочення, аббревіатури в науковому тексті. Загальні правила цитування.

Тема 5. Компресія наукового тексту. Редагування наукових текстів. Особливості конспектування: опорні слова, способи викладу матеріалу, його структурування. Графічні засоби оформлення конспекту. Анотування наукового джерела. Елементи анотації. Ключові слова для анотації. Види анотацій. Мовні стандарти для складання анотації. Типові помилки при складанні анотацій. Реферування наукового джерела. Класифікація рефератів. Вимоги до тексту реферату. Основні способи реферативного викладу тексту.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Науковий стиль іноземної мови: загальна характеристика і специфічні риси	1. Універсальний характер наукової мови. Наукове мовлення. Сфера використання та основні функції наукового стилю. Підстили наукового стилю. Власне науковий підстиль і його жанри: наукова стаття, наукова монографія, кваліфікаційна робота, дисертація, доповіді, тези. Навчально-науковий підстиль і його жанри: лекції, навчально-методичні видання (підручники, посібники, конспекти і т. ін.).	2	2
	2. Науково-популярний підстиль і його жанри. Науково-діловий підстиль і його жанри: технічна документація (контракт, інструкція, науковий звіт, службовий лист, статут, положення). Науково-інформативний підстиль і його жанри: реферат, реферативний огляд, анотація, патентний опис. Науково-довідковий підстиль і	2	

	<p>його жанри: словники, довідники, каталоги. Наукова замітка, наукова рецензія, відгук.</p> <p>3. Традиційні стильові ознаки наукової мови (абстрагованість, інформаційна насиченість, ясність і об'єктивність викладу, коректність, логічна послідовність, монологічний характер викладу, діалогічність, лінійність, точність та однозначність, лаконічність, доказовість, переконливість, аналіз, синтез, аргументованість, нейтральність). Образність та експресивність у науковому стилі. Функції наукової мови.</p>	2	
Тема 2. Лексичні особливості (писемного) наукового мовлення	<p>1. Лексичні особливості наукової мови. Широке використання слів з абстрактним значенням, термінологічної лексики, запозичених слів. Уживання слів у прямому значенні.</p> <p>2. Наукова термінологія. Основні вимоги до термінів. Особливості синонімії в термінології.</p> <p>3. Відмінність термінів від професіоналізмів і професійних жаргонізмів. Доцільність використання у фаховому мовленні іншомовної лексики. Українські відповідники до запозичених термінів.</p>	2 2 2	2
Тема 3. Граматичні особливості (писемного) наукового мовлення	<p>1. Граматичні особливості наукового тексту Морфологічні особливості наукового тексту. Синтаксис наукового мовлення. Активні та пасивні конструкції на означення результативності. Особливості вживання складносурядних і складнопідрядних речень у</p>	2	2

	<p>науковому стилі.</p> <p>2. Порушення принципу узгодження, керування, зв'язку між підметом і присудком. Помилки в побудові речень з дієприслівниковим зворотом, у реченнях з однорідними членами.</p> <p>3. Форми передачі чужої мови в науковому стилі. Граматичні помилки.</p>	2	
		2	
Тема 4. Культура читання наукового тексту	<p>1. Професійне читання наукового тексту. Інформаційно-пошукове, аналітико-критичне, творче читання наукового тексту. Виховання читацької культури.</p> <p>2. Операційне читання (сприйняття елементів друкованого тексту, декодування, мисленнєва обробка, інтерпретація вилученої інформації) та операційна обробка наукового тексту (поділ тексту на смислові частини, сортування смислових частин за значенням і т. ін.). Помітки в науковому тексті.</p> <p>3. Використання словників і довідкової літератури в роботі з науковим текстом. Способи викладу в науковому тексті. Їх мета, структурні компоненти, мовні особливості. Наукові тексти-міркування і тексти докази: семантикостилістичне розмежування. Рубрикація, скорочення, аббревіатури в науковому тексті. Загальні правила цитування.</p>	2	2
		2	
Тема 5. Компресія наукового тексту	<p>1. Редагування наукових текстів. Особливості конспектування: опорні слова, способи викладу матеріалу, його структурування. Графічні засоби</p>	2	

	оформлення конспекту. 2. Анотування наукового джерела. Елементи анотації. Ключові слова для анотації. Види анотацій. Мовні стандарти для складання анотації. Типові помилки при складанні анотацій. 3. Реферування наукового джерела. Класифікація рефератів. Вимоги до тексту реферату. Основні способи реферативного викладу тексту.	2 2	
Усього годин:		30	8

Завдання для самостійної роботи

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Науковий стиль іноземної мови: загальна характеристика і специфічні риси	Підготовка конспекту за вивченою темою: систематизація мовно-стилістичних ознак підстилів наукового стилю, розрізнення функціонально обумовлених характеристик кожного з них.	12	16
Тема 2. Лексичні особливості (писемного) наукового мовлення	Створення міні-словника термінів за темою дисертаційного дослідження (англійською та українською мовами). Встановлення відповідників у обох мовах.	12	16
Тема 3. Граматичні особливості (писемного) наукового мовлення	Порівняння анотації наукової статті чи дисертаційної роботи українською та іноземною мовою. Визначення особливостей синтаксису: типи складних та складених речень, порядок слів у реченні, безособові дієслівні конструкції (інфінітив, дієприслівник, дієприкметник, актив/пасив, тощо), непряма мова.	12	16
Тема 4.	Практика професійного читання	12	16

Культура читання наукового тексту	наукового тексту: аналітико-критичне прочитання 2 статей за тематикою дисертаційного дослідження, аналіз смислових частин тексту, лексико-граматичних особливостей мови, семантико-стилістичного наповнення.		
Тема 5. Компресія наукового тексту	Анотування наукової статті за тематикою дисертаційного дослідження. Реферування наукового джерела за основними вимогами.	12	18
Усього годин:		60	82

Очікувані результати навчання з дисципліни

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні

знати:

понятійний апарат дисципліни «Науковий дискурс у сучасних іноземних мовах» – основні поняття, визначення (зокрема термінологію у галузі науки з фаху), основи морфології, лексики, граматичної системи мови; системні та структурні елементи; основні правила, які застосовують для вивчення дисципліни; граматичні структури, які потрібні для розуміння наукових статей; спортивну лексику і термінологію.

вміти:

- сприймати і розуміти неадаптовані тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, із спеціалізованих журналів та інтернет джерел;
- визначати позицію і точки зору автора в наукових статтях;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;
- наводити чіткі аргументи з актуальних тем в академічному та професійному житті (наприклад, на семінарах, під час дискусій);
- розрізняти різні стилістичні реєстри усного та писемного мовлення (зокрема наукового), що має різну прагматичну мету.
- узагальнювати, перефразувати й синтезувати ідеї з різних статей та дослідницьких проектів;
- фіксувати й письмово викладати результати досліджень;
- стисло викладати зміст анотації до статті, логічно структурувати ідеї;
- правильно наводити цитати;
- складати бібліографію;
- вчитувати та виправляти помилки в тексті роботи.

**Перелік програмних результатів, яких досягають під час вивчення
навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукових програм
для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за відповідними спеціальностями**

Шифр	Програмні результати навчання
222 Медицина (Серцево-судинна хірургія)	
ПРН 2	Мати передові фундаментальні, концептуальні та методологічні знання з медицини, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з серцево-судинної хірургії, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
ПРН 3	Формулювати гіпотези, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, ...) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
ПРН 6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми серцево-судинної хірургії та дотичних міждисциплінарних напрямів державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях з серцево-судинної хірургії.
ПРН 7	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері серцево-судинної хірургії та дотичних міждисциплінарних напрямів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.
ПРН 8	Доповнювати систему знань у серцево-судинній хірургії та дотичних міждисциплінарних напрямках, використовувати набуті уміння у передовій професійній практиці та викладацькій діяльності.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та іспиту.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Науковий стиль іноземної мови: загальна характеристика і специфічні риси	Експрес-контроль. Лексико-граматичний аналіз наукового тексту на вибір.	5 15
Тема 2. Лексичні особливості (писемного) наукового мовлення	Експрес-контроль. Створення міні-словника термінів за темою дисертаційного дослідження.	5 15
Тема 3. Граматичні особливості (писемного) наукового мовлення	Експрес-контроль. Лексико-граматичний аналіз наукового тексту на вибір.	5 15
Тема 4. Культура читання наукового тексту	Експрес-контроль. Порівняння анотації наукової статті українською та іноземною мовою. Визначення особливостей її синтаксису.	5 15
Тема 5. Компресія наукового тексту	Експрес-контроль. Анотування наукової статті за тематикою дисертаційного дослідження. Реферування наукового джерела за основними вимогами.	5 7 8
Усього:		100

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів наукового ступеня доктора філософії із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному здобувачеві оголошується кількість отриманих ним балів.

Екзамен проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Baily, S. (2011). *Academic Writing. A Handbook for International Students*, London, 314.
2. Bakhtina, L. (2018). *Learning to summarize a scientific text*. K.: Higher Education, 119.
3. Bompa, T.O., Haff G. (2009). *Periodization: Theory and Methodology of Training*, 5th ed., 424.
4. Lynch, T., Anderson, K. (2013). *Grammar for Academic Writing*, Edinburg, 90.
5. Porter, D. (2007). *Check your Vocabulary for Academic English*, Norfolk, 78.
6. Uspenska, N. (2015). *How to write scientific articles, abstracts in English*, *Special Literature*, 168.
7. Yachontova, T. (2012). *English Academic Writing*, Lviv: Publishing house of Ivan Franko National University, 220.
8. Колоїз Ж.В. (2018). *Академічне письмо та риторика*, Кривий Ріг, 199 с.
9. Сурмін Ю. П. (2008). *Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб.* – К.: НАДУ, 184.

Додаткова література:

1. Avery J. D. *College Reading 3. English for Academic Success*, Boston, MA, 317.
2. Bouchard C., Blair S.N., Haskell W.L. (2007). *Physical Activity and Health*, *Human Kinetics*, USA.
3. Brian J. Sharkey PhD, Steven E. (2015). *Gaskill PhD. Fitness and Health*.
4. Brody, Lori Thein (2011). *Therapeutic Exercise: Moving Toward Function / Lori Thein Brody, Carrie M. Hall, 3rd ed.*
5. Chazal Ed., McCarter, S. (2010). *Oxford EAP. A course in English for Academic Purposes, Upper-Intermediate, B2*, 238.
6. Meeks L., Ph. Heit. (2002). *Health (A Wellness Approach)*, Columbus, Ohio, USA.
7. Murray Rowena. (2013). *Writing for Academic Journals. 3rd ed.*, McGraw Hill, Open University Press, 258.
8. Nukui C. (2007). *Critical Thinking. Couse Book*. Lebanon, Garnet Publishing Ltd., 40.
9. Raymond Murphy. (2010). *English Grammar. Handbook*. Cambridge University Press.
10. Sharkey B.J. (2007). *Fitness and Health*, Champaign: Human Kinetics, USA.
11. Tischler M. E. (2005). *Scientific Writing Booklet*, Department of Biochemistry & Molecular Biophysics University of Arizona, 25.

12. Wilson W. L. (2009). Gaining Funding for Research, Edinburgh, Glasgow and Strathclyde: University of Design and Print, 57.

Електронні ресурси:

1. BBC News [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://news.bbc.co.uk/sport>
2. Britannica Encyclopedia [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://britannica.com>
3. IOC official website [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://olympic.org>
4. Library of Congress [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://loc.gov>
5. Online Dictionary [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://dictionary.reference.com>
6. Sport Illustrated [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://si.com>
7. The World's #1 Online Encyclopedia [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://encyclopedia.com>
8. Time Magazine [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://time.com>
9. Visual Dictionary Online [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://visual.merriam-webster.com>